

1. a) Podnosząc liczbę dodatnią $3 - \sqrt{5}$ do kwadratu otrzymamy

$$(3 - \sqrt{5})^2 = 14 - 6\sqrt{5}.$$

Stąd otrzymujemy ciekawą równość

$$\sqrt{14 - 6\sqrt{5}} = 3 - \sqrt{5}.$$

Zaproponuj analogiczną równość dotyczącą liczby $\sqrt{11 + 4\sqrt{7}}$. Uzasadnij zaproponowaną równość.

- b) Pokażemy, że liczby $\sqrt{7 + 4\sqrt{3}}$ i $2 + \sqrt{3}$ są równe, czyli, że $\frac{\sqrt{7+4\sqrt{3}}}{2+\sqrt{3}} = 1$.
Najpierw rozszerzymy ułamek, żeby usunąć niewymierność z mianownika:

$$\frac{\sqrt{7+4\sqrt{3}}}{2+\sqrt{3}} \cdot \frac{2-\sqrt{3}}{2-\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{(7+4\sqrt{3})(2-\sqrt{3})^2}}{4-3} = \sqrt{(7+4\sqrt{3})(7-4\sqrt{3})} = \sqrt{49-48} = 1.$$

Pokaż podobnie, że $\sqrt{6 - 2\sqrt{5}} = \sqrt{5} - 1$.

2. Istnieje wygodny sposób szybkiego podnoszenia do kwadratu liczb dwucyfrowych kończących się cyfrą 5:
 $35^2 = 100 \cdot 3 \cdot 4 + 25 = 1225$,
 $75^2 = 100 \cdot 7 \cdot 8 + 25 = 5625$,
 który wynika z następującego rozumowania:

$$(10a + 5)^2 = 100a^2 + 100a + 25 = 100a(a + 1) + 25.$$

Znajdź sposób szybkiego podnoszenia do kwadratu liczb złożonych z całości i $\frac{1}{2}$ i uzasadnij go. Oblicz w ten sposób $(4\frac{1}{2})^2$ oraz $(9\frac{1}{2})^2$.

3. Aby wyznaczyć wszystkie pary (x, y) liczb całkowitych spełniające równanie: $xy = x - y + 3$, można postąpić następująco:

krok 1. Najpierw przekształcamy to równanie do postaci: $(xy - x) + y = 3$

krok 2. Następnie z pierwszego składnika sumy po lewej stronie tego równania, czyli z nawiasu, wyłączamy wspólny czynnik przed nawias a drugi składnik sumy uzupełniamy do wyrażenia, które występuje w nawiasie tak, by równania pozostały równoważne:

$$x(y - 1) + (y - 1) = 3 - 1.$$

krok 3. Lewą stronę otrzymanego równania zapisujemy w postaci iloczynowej przez wyłączenie wspólnego czynnika $(y - 1)$ przed nawias:

$$(y - 1)(x + 1) = 2.$$

krok 4. Ponieważ lewa strona tego równania jest iloczynem dwóch czynników całkowitych, więc jego prawą stronę, czyli liczbę 2 również przedstawiamy w postaci iloczynu dwóch liczb całkowitych:

$$(y - 1)(x + 1) = 2 = 1 \cdot 2 = 2 \cdot 1 = (-1) \cdot (-2) = (-2) \cdot (-1).$$

krok 5. Porównujemy obie strony równania i zapisujemy je w postaci alternatywy czterech układów równań (bo tyle otrzymaliśmy rozkładów liczby 2 w postaci iloczynu liczb całkowitych):

$$[(x + 1)(y - 1) = 2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \left[\left\{ \begin{array}{l} x + 1 = 1 \\ y - 1 = 2 \end{array} \right\} \vee \left\{ \begin{array}{l} x + 1 = 2 \\ y - 1 = 1 \end{array} \right\} \vee \left\{ \begin{array}{l} x + 1 = -1 \\ y - 1 = -2 \end{array} \right\} \vee \left\{ \begin{array}{l} x + 1 = -2 \\ y - 1 = -1 \end{array} \right\} \right]$$

krok 6. Rozwiązujemy powyższe układy równań:

$$\left\{ \begin{array}{l} x = 0 \\ y = 3 \end{array} \right\} \vee \left\{ \begin{array}{l} x = 1 \\ y = 2 \end{array} \right\} \vee \left\{ \begin{array}{l} x = -2 \\ y = -1 \end{array} \right\} \vee \left\{ \begin{array}{l} x = -3 \\ y = 0 \end{array} \right\}$$

krok 7. Na koniec wyciągamy wniosek, że jedynymi parami liczb całkowitych spełniającymi wyjściowe równanie są pary liczb: $(0, 3)$, $(1, 2)$, $(-2, -1)$, $(-3, 0)$.

Postępując analogicznie, wyznacz wszystkie pary liczb całkowitych spełniające równanie: $xy = 2x - y + 5$.

4. Dany jest algorytm (Euklidesa) obliczania $NWD(a, b)$ i $NWW(a, b)$:
niech $a = 22991$ i $b = 19667$,

$$22991 > 19667$$

$$\Downarrow$$

$$22991 = 1 \cdot 19667 + 3324$$

$$19667 = 5 \cdot 3324 + 3047$$

$$3324 = 1 \cdot 3047 + 277$$

$$3047 = 11 \cdot 277 + 0$$

$$\Downarrow$$

$$NWD(22991, 19667) = 277$$

$$NWW(22991, 19667) = \frac{22991 \cdot 19667}{277} = 1632361.$$

Korzystając z podanego algorytmu oblicz:

$$NWD(1615, 2618) \text{ i } NWW(1615, 2618)$$

5. Wiadomo, że wielomian określony wzorem $W(x) = x^4 + 1$ nie ma pierwiastków rzeczywistych, bo dla dowolnego $x \in \mathbb{R}$ wyrażenie $x^4 + 1$ przyjmuje wartości dodatnie. Można go jednak rozłożyć na iloczyn czynników nierozkładalnych stopnia drugiego w następujący sposób:

- najpierw zapisujemy wyrażenie $x^4 + 1$ w postaci sumy kwadratów: $(x^2)^2 + 1^2$;
- następnie uzupełniamy tę sumę do pełnego kwadratu (jak poniżej):

$$(x^2)^2 + 1^2 = (x^2)^2 + 2x^2 + 1^2 - 2x^2 = (x^2 + 1)^2 - 2x^2;$$

- otrzymaną różnicę $(x^2 + 1)^2 - 2x^2$ zapisujemy w postaci różnicy kwadratów:

$$(x^2 + 1)^2 - 2x^2 = (x^2 + 1)^2 - (\sqrt{2}x)^2;$$

- stosujemy wzór skróconego mnożenia na różnicę kwadratów:

$$(x^2 + 1)^2 - (\sqrt{2}x)^2 = (x^2 + 1 - \sqrt{2}x)(x^2 + 1 + \sqrt{2}x);$$

- i otrzymujemy rozkład wielomianu $W(x)$ na iloczyn czynników nierozkładalnych:

$$W(x) = (x^2 - \sqrt{2}x + 1)(x^2 + \sqrt{2}x + 1).$$

- Postępując analogicznie, rozłóż na czynniki nierozkładalne wielomian $Q(x) = x^4 + 9$.

6. Sumę kolejnych liczb nieparzystych od 1 do 999, tzn. sumę

$$S = 1 + 3 + \dots + 995 + 997 + 999$$

można obliczyć grupując składniki parami:

$$S = (1 + 999) + (3 + 997) + \dots + (499 + 501),$$

tak, że suma liczb każdej pary wynosi 1000. Par jest 250, bo składników było 500, stąd:

$$S = 250 \cdot 1000 = 250000.$$

Analogicznie oblicz sumę:

$$S = 5 + 10 + \dots + 990 + 995 + 1000.$$

7. „Liczba naturalna jest podzielna przez 36, gdy jest podzielna przez 4 i jest podzielna przez 9”. Np. Liczba 187524 jest podzielna przez 36, bo jest podzielna przez 9, gdyż jej suma cyfr $1 + 8 + 7 + 5 + 2 + 4 = 27$ jest podzielna przez 9 oraz jest podzielna przez 4, bo liczba utworzona z dwóch ostatnich cyfr, czyli liczba 24 jest podzielna przez 4.
- a) Wykorzystując podaną zasadę podzielności, sprawdź, że liczba 24110352 jest podzielna przez 36.
- b) Podaj, jaką cyfrą powinno zastąpić się X , aby liczba 51403X8 była podzielna przez 36.
- c) Uzasadnij, że liczby naturalne postaci $10^n + 8$, gdzie n jest liczbą naturalną większą od 1, są podzielne przez 36.

8. Pole trójkąta o wierzchołkach $A = (1, 2)$, $B = (3, 0)$, $C = (2, 4)$ można obliczyć stosując następującą metodę:

- zaznaczamy w układzie współrzędnych punkty ABC ;
- rysujemy prostokąt $KLMN$ w sposób przedstawiony na rysunku (odpowiednie boki prostokąta mają być równoległe do osi układu współrzędnych);
- odczytujemy długości odpowiednich odcinków:

$$|KL| = 2, |LM| = 4, |AK| = 2, |MC| = 1, |CN| = 1, |NA| = 2;$$

- obliczamy pole prostokąta: $P_{KLMN} = |KL| \cdot |LM| = 2 \cdot 4 = 8$;
- obliczmy pola odpowiednich trójkątów prostokątnych:

$$P_{\triangle AKL} = \frac{1}{2}|AK| \cdot |KL| = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 2 = 2$$

$$P_{\triangle LMC} = \frac{1}{2}|LM| \cdot |MC| = \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot 1 = 2$$

$$P_{\triangle CNA} = \frac{1}{2}|CN| \cdot |NA| = \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot 2 = 1$$

- od pola prostokąta odejmujemy sumę pól trójkątów:

$$P_{\triangle ABC} = 8 - (2 + 2 + 1) = 3[j^2].$$

Stosując opisaną wyżej metodę, oblicz pole trójkąta o wierzchołkach

$$A = (1, 0), B = (5, 1), C = (3, 4).$$

9. (R) Korzystając z równości $\frac{1}{(n-1)n} = \frac{1}{n-1} - \frac{1}{n}$, można obliczyć następującą granicę:

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{(n-1) \cdot n} \right) &= \\ = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\left(1 - \frac{1}{2} \right) + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right) + \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{4} \right) + \dots + \left(\frac{1}{n-1} - \frac{1}{n} \right) \right) &= \\ = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{n} \right) &= 1 \end{aligned}$$

Wykaż równość $\frac{1}{2n} - \frac{1}{2n+2} = \frac{1}{n(2n+2)}$, a następnie, korzystając z niej, oblicz granicę:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{1 \cdot 4} + \frac{1}{2 \cdot 6} + \frac{1}{3 \cdot 8} + \dots + \frac{1}{n \cdot (2n+2)} \right).$$

